

DE RISICOWIJZER: GRAFISCH RISICOPROFIEL

In één oogopslag kennisnemen van uw risicoprofiel: dat kan met de nieuwe risicowijzer.

TEKST: ADAM PASARIBU

De risicowijzer is een in november 2010 gelanceerd initiatief van de Autoriteit Financiële Markten (AFM). De AFM raadt financiële ondernemingen aan om jegens particuliere beleggers de risicowijzer te hanteren. Financiële ondernemingen zijn daartoe nog niet verplicht, maar de AFM heeft al aangegeven de risicowijzer eventueel verplicht te gaan stellen. De VEB is voorstander van het gebruik van de risicowijzer.

ONDUIDELIJKHEID EN ONZEKERHEID

Financiële ondernemingen zijn verplicht om voorafgaand aan zowel het adviseren met betrekking tot beleggingen als het beheren van vermogen, een inventarisatie te maken van onder meer de behoeften van hun klanten, hun inkomsten, hun uitgavenpatroon en de vraag of zij reeds ervaring hebben op beleggingsgebied. Aan de hand van deze gegevens wordt een zogeheten risicoprofiel vastgesteld.

Risicoprofielen zijn niet gestandaardiseerd. Elke financiële onderneming gebruikt 'eigen' risicoprofielen. Zo bestaat er bijvoorbeeld geen standaardbenaming voor verschillende risicoprofielen. Wat een bepaald risicoprofiel inhoudt, verschilt per financiële onderneming. Dit leidt ertoe dat een 'risicomijdend' profiel bij bank A kan verschillen van een 'risicomijdend' profiel bij beleggingsadviseur B, maar ook dat een 'zeer offensief' profiel bij beleggingsadviseur C gelijk kan zijn aan een 'offensief' profiel bij vermogensbeheerder D.

Dit werkt onduidelijkheid en onzekerheid bij beleggingen in de hand. De verschillende profielen zijn niet goed met elkaar te vergelijken. Dit, terwijl een belegger toch graag wil weten of het nu verstandiger is – gelet op

het mogelijk te behalen rendement en ondanks de te lopen risico's – zijn beleggingsportefeuille onder te brengen bij een bepaalde broker of bij een vermogensbeheerder. De risicowijzer moet uitkomst gaan bieden.

ALS EEN SNELHEIDSMETER

De risicowijzer moet een beter beeld geven van de risico's die beleggers mogelijk lopen als ze gaan beleggen volgens een bepaald risicoprofiel. De risicowijzer ziet eruit als een snelheidsmeter, met aan de linkerkant 'laag risico' en aan de rechterkant 'hoog risico'. Een pijl geeft aan of, en in welke mate, een bepaald risicoprofiel afwijkt van een

door de AFM vastgesteld standaardrisicoprofiel (een neutraal risicoprofiel en een daarbij behorende beleggingsportefeuille met een bepaalde samenstelling).

Een standaardbeleggingsprofiel geeft een neutraal risicobeeld; de pijl staat in beginsel dan ook in het midden. Kleeft aan een bepaald risicoprofiel een lager risico, dan zal de pijl richting 'laag risico' gaan. Wordt er in een bepaald risicoprofiel een hoger risico gelopen, dan gaat de pijl richting 'hoog risico'. In totaal zijn er vijftientig gradaties van risico mogelijk. Deze gradaties worden bepaald aan de hand van door de AFM

vastgestelde risicofactoren en -indicatoren.

Met invoering van de risicowijzer kan nu grafisch worden weergegeven hoe groot het risico is dat gelopen wordt bij hantering van een bepaald risicoprofiel. De belegger zal kunnen nagaan of een offensief profiel van de ene bank wellicht offensiever is dan een offensief profiel van een andere vermogensbeheerder. Met andere woorden, de belegger kan een betere inschatting maken van hoe een bepaald profiel van de ene onderneming zich verhoudt met een bepaald profiel van een andere onderneming.

De belegger zal wel in het achterhoofd moeten houden dat de risicowijzer het risico weergeeft van het aan hem gepresenteerde profiel. Als hij (uiteindelijk) voor dat profiel kiest, maar vervolgens niet overeenkomstig dat profiel belegt, dan loopt hij op zijn portefeuille toch nog een ander risico dan hem aanvankelijk werd voorgehouden. De risicowijzer geeft dus niet aan welk risico een belegger loopt op zijn portefeuille. De risicowijzer geeft aan welk risico hij loopt op zijn profiel (en de daarbij behorende portefeuille).

Beleggers dienen verder in het achterhoofd te houden dat het te lopen risico onder meer wordt berekend aan de hand van resultaten behaald in het verleden. Maar, zoals we inmiddels weten, bieden resultaten behaald in het verleden geen garantie voor de toekomst. Ook bij 'laag risico' kan er dus geld worden verloren.

BETER VERGELIJKEN

De risicowijzer maakt het mogelijk portefeuilles en de te lopen risico's beter met elkaar te vergelijken. Het succes van dit nieuwe initiatief van de AFM staat en valt met de naleving daarvan door de aanbieders. De VEB zal de komende tijd de ontwikkelingen hieromtrent nauwlettend volgen. ■